

คู่มือการจัดประชุม ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย

สภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย

เนื่องด้วยสถานการณ์ปัจจุบัน ประเทศไทยประสบสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) และสถานการณ์มีแนวโน้มการแพร่กระจายที่เพิ่มมากขึ้น เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2563 รัฐบาลตามมติคณะรัฐมนตรีออกมาตรการเพื่อรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดที่อาจรุนแรงขึ้น อาทิ ให้ทุกหน่วยงานพิจารณามาตรการการทำงานที่บ้าน และส่งเสริมให้ใช้ระบบอินเทอร์เน็ต เช่น ประชุมทางไกล ทำให้เกิดความกังวลของภาคธุรกิจไม่ว่าจะเป็นบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ บริษัทมหาชน บริษัทจำกัด ที่ต้องจัดประชุมตามที่กฎหมายกำหนดว่าจะจัดประชุมคณะกรรมการหรือประชุมผู้ถือหุ้นอย่างไรถึงจะทำให้การประชุมนั้น ๆ ถูกต้องและมีผลตามกฎหมาย กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ในฐานะหน่วยงานหลักจึงออกแถลงการณ์เพื่อให้การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ถูกต้องตามกฎหมาย

สภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทยในฐานะตัวแทนของผู้ประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัลของประเทศไทยจึงจัดทำคู่มือการจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทยฉบับนี้ขึ้น เพื่อให้เป็นแนวทางการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ถูกต้องตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยมีทั้งหมด 2 หมวด 15 ข้อ โดยคู่มือการจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย สามารถใช้เป็นแนวทางเพื่อการประชุมโดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์กับกรณีและสถานการณ์ทั่วไปได้ด้วยอย่างสอดคล้องตามกฎหมาย

คู่มือการจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย

ข้อ 1 ในแนวทางการจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฉบับนี้

- (1) “การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การประชุมที่กฎหมายบัญญัติให้ต้อง มีการประชุมที่ได้กระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้ร่วมประชุมมิได้อยู่ในสถานที่เดียวกันและสามารถประชุม ปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกัน ได้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- (2) “อิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การประยุกต์ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน และให้หมายความรวมถึงการประยุกต์ใช้วิธีการทางแสง วิธีการทางแม่เหล็ก หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้วิธีต่าง ๆ เช่นว่านั้น
- (3) “ระบบควบคุมการประชุม” หมายความว่า ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และ/หรือ อุปกรณ์ สื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ใด ๆ ทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย และมีการสื่อสารข้อมูลกัน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ/หรือการโทรคมนาคม เพื่อให้ผู้ร่วมประชุมสามารถเข้าถึงและ ใช้งานสำหรับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ไม่ว่าจะเป็นการประชุมด้วยเสียงหรือทั้งเสียงและภาพ
- (4) “ผู้ให้บริการ” หมายความว่า ผู้ให้บริการระบบควบคุมการประชุม
- (5) “ผู้ควบคุมระบบ” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่ดูแลและบริหารจัดการระบบควบคุมการประชุม ตั้งแต่เริ่มทำการประชุมจนกระทั่งเสร็จสิ้นการประชุมในแต่ละครั้ง

ข้อ 2 การประชุมใหญ่และประชุมคณะกรรมการ นอกจากต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2562 ข้อบังคับสภาพัฒนาการเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย ระเบียบและประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมจะกำหนดให้จัดการประชุม ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

ห้ามมิให้ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในเรื่องที่พิจารณาแล้วว่าเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องประชุมร่วมกัน ไม่สามารถประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ และเรื่องที่มีการกำหนดชั้นความลับหากเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สภาพจิตใจเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย

หมวดที่ 1

บททั่วไป

ข้อ 3 เมื่อผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมกำหนดให้มีการจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมแจ้งผู้ร่วมประชุมทราบล่วงหน้าว่าการประชุมครั้งนั้นจะดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการที่ใช้ในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ข้อ 4 การจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อย่างน้อยต้องมีกระบวนการ ดังต่อไปนี้

- (1) การแสดงตนของผู้ร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก่อนการประชุม
- (2) การสื่อสารหรือมีปฏิสัมพันธ์กันได้สองทางด้วยเสียงหรือทั้งเสียงและภาพ
- (3) การเข้าถึงเอกสารประกอบการประชุมของผู้ร่วมประชุม
- (4) การลงคะแนนของผู้ร่วมประชุม ทั้งการลงคะแนน โดยเปิดเผยและการลงคะแนนลับ (หากมี)
- (5) การจัดเก็บข้อมูลหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งรวมถึง การบันทึกเสียง หรือทั้งเสียงและภาพ แล้วแต่กรณี ของผู้ร่วมประชุมทุกคน ตลอดระยะเวลาที่มีการประชุม เว้นแต่เป็นการประชุมลับ
- (6) การจัดเก็บข้อมูลจราจรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ร่วมประชุมทุกคนไว้เป็นหลักฐาน
- (7) การแจ้งเหตุขัดข้องในระหว่างการประชุม

การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมอาจใช้ระบบควบคุมการประชุม ของตนเองหรือของผู้ให้บริการก็ได้

หมวดที่ 2

มาตรฐานการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ข้อ 6 การแสดงตนของผู้ร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก่อนการประชุมตามข้อ 4 (1) ให้ดำเนินการตามวิธีการที่ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมกำหนด โดยอาจใช้เทคโนโลยีช่วยในการพิสูจน์และยืนยันตัวตนของผู้ร่วมประชุม เช่น การยืนยันตัวตนด้วย Username และ Password หรือ One Time Password เป็นต้น หรืออาจให้ผู้เข้าร่วมประชุมอื่นรับรองการแสดงตัวตนก่อนหรือระหว่างการประชุม

การแสดงตนตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมพิจารณาเลือกใช้วิธีการที่มีความมั่นคง และรัดกุมตามความเหมาะสมกับการประชุม โดยคำนึงถึงพฤติการณ์อื่นใดที่เกี่ยวข้อง เช่น จำนวนของผู้ร่วมประชุม ประเภทของระเบียบวาระ กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการประชุมตามที่กำหนดในกฎหมาย เป็นต้น

ข้อ 7 การสื่อสารหรือมีปฏิสัมพันธ์กันได้สองทางด้วยเสียง หรือทั้งเสียงและภาพตาม ข้อ 4 (2) ให้ดำเนินการด้วยช่องสัญญาณที่เพียงพอ และมีอุปกรณ์รองรับการถ่ายทอดเสียง หรือทั้งเสียงและ ภาพจากผู้ร่วมประชุมได้อย่างชัดเจนและต่อเนื่องตลอดระยะเวลาที่มีการประชุม เพื่อให้สามารถเชื่อมโยง ผู้ร่วมประชุมที่มีได้อยู่ในสถานที่เดียวกันให้สามารถประชุมปรึกษาหารือและ แสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ในเวลาเดียวกัน

ให้ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมจัดเตรียมและกำหนดวิธีการสำรองเพื่อใช้ในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในกรณีมีเหตุขัดข้องในระหว่างการประชุม เช่น การประชุมผ่าน โทรศัพท์ เป็นต้น

ข้อ 8 การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ต้องมีการจัดการสิทธิของผู้ร่วมประชุม โดยมี วิธีการที่ประธานในที่ประชุม หรือผู้ควบคุมระบบสามารถงดการถ่ายทอดเสียง หรือทั้งเสียงและภาพ เป็นการชั่วคราว หรือหยุดการส่งข้อมูลแก่ผู้ร่วมประชุมบุคคลหนึ่งบุคคลใดได้ทันทีหากมี

เหตุจำเป็นหรือ มีกรณีฉุกเฉิน เช่น เมื่อมีการพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องที่ผู้ร่วมประชุมมีส่วนได้เสียในการประชุม เป็นต้น

ข้อ 9 การเข้าถึงเอกสารประกอบการประชุมของผู้ร่วมประชุมตามข้อ 4 (3) ซึ่งรวมถึง ข้อมูลที่นำเสนอในระหว่างการประชุม หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประชุมทั้งปวง ให้ผู้มีหน้าที่จัดการประชุม จัดส่งให้แก่ผู้ร่วมประชุมก่อนหรือในระหว่างประชุม พร้อมแจ้งวิธีการที่ทำให้ผู้ร่วมประชุมสามารถเข้าถึง เอกสารประกอบการประชุม หรือข้อมูลเหล่านั้นได้

ข้อ 10 หนังสือเชิญประชุม เอกสารประกอบการประชุม รายงานการประชุม หรือข้อมูลหรือเอกสารอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการประชุม อาจทำในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ 11 การลงคะแนนของผู้ร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามข้อ 4 (4) ให้ดำเนินการ ดังนี้

- (1) หากเป็นการลงคะแนนโดยทั่วไป อาจเลือกใช้วิธีใดก็ได้ที่สามารถระบุตัวผู้ร่วมประชุม ที่มีสิทธิลงคะแนน และสามารถทราบเจตนาในการลงคะแนนของบุคคลดังกล่าวได้ เช่น การให้ผู้ลงคะแนน แต่ละคนแสดงเจตนาด้วยเสียง สัญลักษณ์ หรือข้อความอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น
- (2) หากเป็นการลงคะแนนลับ ให้ใช้วิธีการที่สามารถทราบจำนวนของผู้ลงคะแนนและผลรวมของการลงคะแนน โดยไม่สามารถระบุตัวของผู้ลงคะแนนได้เป็นการทั่วไป เช่น การใช้ระบบการสำรวจ ความเห็นทางออนไลน์ เป็นต้น

ข้อ 12 การจัดเก็บข้อมูลหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตาม ข้อ 4 (5) และข้อมูลจราจรทางอิเล็กทรอนิกส์ตามข้อ 4 (6) ให้ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมจัดเก็บข้อมูลหรือ หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

- (1) วิธีการแสดงตนของผู้ร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พร้อมสรุปจำนวนและรายชื่อ ผู้ร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการแสดงตนตามข้อ 4 โดยให้บันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้ในรายงานการประชุม

- (2) วิธีการลงคะแนนของผู้ร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พร้อมผลการลงคะแนนของผู้ร่วมประชุม โดยให้บันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้ในรายงานการประชุม
- (3) ข้อมูลบันทึกเสียง หรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยอาจบันทึกด้วยระบบการประชุมนั้นเองหรือด้วยวิธีการอื่นใด เว้นแต่เป็นการประชุมลับ
- (4) เหตุขัดข้องที่เกิดขึ้นในระหว่างการประชุมในการดำเนินการตามข้อ 4 ซึ่งผู้มีหน้าที่จัดการประชุมทราบเองหรือได้รับแจ้งจากผู้ร่วมประชุม
- (5) ข้อมูลจราจรทางอิเล็กทรอนิกส์ อย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลที่สามารระบุตัวบุคคล วันและเวลาของการเข้าร่วมประชุมและเลิกประชุม โดยต้องตั้งนาฬิกาของอุปกรณ์หรือระบบควบคุม การประชุมให้ตรงกับเวลามาตรฐาน เช่น เวลามาตรฐานของสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ เป็นต้น

เหตุขัดข้องที่เกิดขึ้นตาม (4) หากไม่กระทบต่อสาระสำคัญในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มิให้มีผลทำให้การประชุมต้องเสียไป แต่ทั้งนี้ ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมอาจกำหนดแนวทางการ แก้ไขเหตุขัดข้องและผลกระทบของเหตุขัดข้องตามความเหมาะสมของแต่ละหน่วยงานหรือองค์กรได้

ข้อ 13 การบันทึกข้อมูลตามข้อ 12 ให้บันทึกในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และเก็บรักษาด้วยวิธีการที่มีความมั่นคงปลอดภัยและด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ ดังนี้

- (1) ใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ในการรักษาความถูกต้องของข้อมูล ตั้งแต่การสร้างจนเสร็จสมบูรณ์ และมีมาตรการป้องกันมิให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเกิดขึ้นกับข้อมูลนั้น เว้นแต่การรับรองหรือบันทึก เพิ่มเติม หรือการเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตามปกติในการติดต่อสื่อสาร การเก็บรักษา หรือการ แสดงซึ่งไม่มีผลต่อความหมายของข้อมูลนั้น
- (2) สามารถนำข้อมูลกลับมาใช้หรือแสดงข้อมูลนั้นในภายหลังได้

(3) มีมาตรการควบคุมสิทธิการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว พร้อมมาตรการป้องกันการเข้าถึง โดยบุคคลผู้ไม่มีสิทธิในการเข้าถึง เพื่อรักษาความน่าเชื่อถือของข้อมูล และไม่ให้ทั้งผู้ควบคุมระบบและผู้มีหน้าที่จัดการประชุมสามารถแก้ไขข้อมูลที่เก็บรักษาไว้

ข้อ 14 เมื่อการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เสร็จสิ้นในแต่ละครั้ง ผู้มีหน้าที่จัดการประชุม ต้องจัดเก็บข้อมูล หรือให้ผู้ให้บริการส่งมอบข้อมูลที่เกิดขึ้นจากระบบควบคุมการประชุม ทั้งข้อมูลเสียงหรือทั้งเสียง และภาพ และข้อมูลจราจรทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามที่กำหนดในข้อ 12 รวมถึงข้อมูลอื่นที่เกิดจากการประชุม ภายใน ระยะเวลาเจ็ดวันนับแต่วันสิ้นสุดการประชุมในแต่ละครั้ง

ข้อ 15 กรณีที่ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมกำหนดให้มีการทำลายข้อมูลการประชุมออกจากสื่อ (Media) ใดๆ ของผู้ให้บริการและผู้ควบคุมระบบภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้ให้บริการและผู้ควบคุมระบบต้องจัดให้มีเทคโนโลยีและวิธีการที่มีความมั่นคงปลอดภัยในการทำลายสิ้นไปซึ่งข้อมูลการประชุม ออกจากสื่อบันทึกข้อมูลของผู้ให้บริการและผู้ควบคุมระบบนั้น